

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku A. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 maja 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje radcy prawnemu M. Ł. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 7 grudnia 2017 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego A. G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 30 stycznia 2017 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w W. z dnia 25 sierpnia 2014 r., którą organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony A. G. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 grudnia 2017 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 232 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 286 k.p.c. w związku z art. 285 § 3 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. i art. 382 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia. Jego zdaniem, w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została bowiem zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna sądu, których założenia i istota zostały wyjaśnione w uchwałach Sądu Najwyższego - mających moc zasad prawnych - z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124) i z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008 nr 6, poz. 56). Ponadto Sąd drugiej instancji w ślad za Sądem pierwszej instancji czynił ustalenia w sprawie wymagające wiadomości specjalnych w oparciu o nierzetelnie sporządzone opinie biegłych lekarzy, nieodnoszące się merytorycznie do dokumentacji medycznej, natomiast nie wziął pod uwagę zeznań świadków P. B. i S. M. oraz przedłożonej przez skarżącego dodatkowej dokumentacji medycznej, m.in. podczas rozprawy przed Sądem Okręgowym oraz rozprawy apelacyjnej, z której jednoznacznie wynikało, że skarżący jest całkowicie niezdolny do pracy. Sąd drugiej instancji nie przeprowadził również z urzędu dowodu z opinii innego biegłego, zespołu biegłych, instytutu badawczego w sytuacji, gdy znajdujące się w aktach sprawy opinie nie odnosiły się merytorycznie do dokumentacji medycznej, a skarżący przedłożył dodatkową dokumentację medyczną na rozprawie apelacyjnej w dniu 7 grudnia 2017 r. oraz na rozprawie przez Sądem Okręgowym w W. w dniu 30 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1),

istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego

polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Nie wskazuje bowiem, które przepisy zostały w „oczywisty sposób naruszone”. Nie sposób natomiast sformułować w sposób prawidłowy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej bez odwołania się choćby do jednego przepisu prawa materialnego lub procesowego. Każda z przesłanek skargi, to jest oczywista zasadność skargi, występowanie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeba wykładni jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji muszą dotyczyć treści przepisów, które były (powinny być) zastosowane w sprawie. Konieczne wymaganie konstrukcyjne skargi jest spełnione tylko wówczas, gdy jej autor wskaże, którego przepisu (przepisów) prawa dotyczy to twierdzenie, a także w czym upatruje nadanie zarzucanemu naruszeniu znamienia oczywistej zasadności.

Niezależnie od wyżej opisanego mankamentu należy też zauważyć, że zawarta w ocenianym wniosku argumentacja w istocie stanowi próbę podważenia przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji oceny materiału dowodowego oraz dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, z których Sąd ten wyprowadził wniosek, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ze względów neurologicznych, ortopedycznych i naczyniowych ubezpieczony na dzień wydania spornej decyzji nie jest osobą niezdolną do pracy. Sąd Najwyższy podkreśla w związku z tym, że powoływanie się na błąd w przeprowadzonej ocenie dowodów i dokonanych na tej podstawie ustaleniach faktycznych nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), ponieważ ustalenia te są

wynikiem swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez sąd *meriti*. Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest natomiast związany ustaleniami faktycznymi będącymi podstawą zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie i tak musiałby uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu powołanych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego, którego przepisy stanowiły podstawę prawną rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku.

Sąd Najwyższy stwierdza również, że wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego Sąd drugiej instancji nie tylko wziął pod uwagę zeznania dwóch lekarzy leczących skarżącego, ale także ocenił ich przydatność dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Ostatecznie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że skarżący opiera swoją skargę kasacyjną wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, natomiast nie powołuje w podstawach zaskarżenia jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego. Tymczasem, to właśnie przepis bądź przepisy prawa materialnego stanowiły podstawę wyrokowania w niniejszej sprawie. Z tych względów w ogóle nie jest możliwa ocena, czy deklarowane przez skarżącego naruszenie przepisów postępowania powołanych w podstawach kasacyjnych mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy, czego wymaga przecież art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Przedstawione przez skarżącego okoliczności nie mogą zatem usprawiedliwiać wniosku o rozpoznanie skargi kasacyjnej opartego na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić zwłaszcza wtedy, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się wyłącznie - jak w niniejszej sprawie - do przytoczenia zarzutów w zakresie obrazu przepisów prawa procesowego i pomija równocześnie przepisy prawa materialnego, których naruszenia miałyby ewentualnie dopuścić się sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego też, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 4 ust. 3 w związku z § 15 ust. 2 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.

a